

DIJİTAL ÇAĞDA ÖĞRETMEN OLMAK

100.YIL ORTAOKULU

DÜZCE

Bu kitapçık MEB'in 2022-2023 eğitim öğretim yılı rehberlik hizmetleri için belirlediği "Bilinçli Teknoloji Kullanımı" genel hedefi doğrultusunda hazırlanmıştır.

EKİM,2022

Öğretmenlerin öğrencilerin hayatlarında önemi büyüktür. Öğrenciler, öğretmenlerin söylediklerinden çok yaptıklarını model alırlar. Dolayısıyla öğretmenlerin teknolojiyi kullanma biçimleri öğrencilerin de onları model almalarına neden olur.

ÖĞRETMENLER NE YAPMALI?

- **MODEL OLUN.**
- **İYİ BİR GÖZLEMCİ OLUN.**
- **ÖĞRENCİLERİNİZİ VE AİLELERİNİ BİLGİLENDİRİN.**
- **ALTERNATİF ÜRETİN.**
- **"ÜRETİM ODAKLI TEKNOLOJİ" VE "TÜKETİM ODAKLI TEKNOLOJİ" HAKKINDA ÖĞRENCİLERİNİZİ BİLGİLENDİRİN.**

ROL MODEL OLUN!

- **İnternet ve teknoloji kullanımı konusunda öğrencilerinize model olun.**
- **Ders içerisinde öğrencilerin dikkatini dağıtacak (cep telefonu, akıllı saat vb) teknolojik aletlerin kullanımından uzak durun.**
- **Teknolojik aletleri öğrencilerin derse ilgisini artırmak amacıyla kullanın. Kodlama, etkileşimli programlar kullanma, animasyon yapma, sanal müze gezileri düzenleme gibi.**
- **Boş zamanlarınızda teknolojik alet kullanımı dışında yaptığınız etkinlikleri öğrencilerinizle paylaşın.**

İYİ BİR GÖZLEMCİ OLUN!

- Öğrencilerinizi ve ailelerini iyi tanıyın. Size güvenmesi ve sizinle sağlıklı iletişim kurabilmesi için alternatif yöntemler deneyin. Örneğin sınıf içi oryantasyon etkinlikleri, buz kırma etkinlikleri, özel gün ve hafta etkinlikleri vb.

- Sınıf içinde oluşabilecek olumsuz durumların önüne geçebilmek için önleyici bir yaklaşım içinde olun.

- Öğrencilerinizin teknoloji kullanımı konusunda zarar gördüğünde bunu paylaşması için sizinle rahatlıkla iletişim kurabilmesini sağlayın.

AİLELERİ VE ÖĞRENCİLERİNİZİ BİLGİLENDİRİN!

Kişisel verilerini sosyal medyada paylaşmamaları konusunda uyarın. Kişisel verilerin korunması kanunu, sosyal medya mecralarında paylaşılan bilgilerinizin aleni olması sonucunda açık rıza alınmayacağını belirtmektedir. Bu sebeple paylaşılan açık adres bilgisi, konum bilgisi, telefon numarası ve e-posta bilgileri veri sahibini potansiyel hedef haline getirebilmektedir. Günümüzde dolandırıcılık vakalarının büyük bir kısmı kişilerin kendilerinin bilinçsizce ve gelişigüzel paylaştıkları kişisel veriler aracılığıyla yapılmaktadır.

Paylaşılan bu iletişim bilgilerine yollanan "ortalama" iletileri özel yaşama ilişkin verileri ve finansal bilgileri hedeflemektedir.

Bunun yanı sıra kişisel verilerin sosyal medyada paylaşılması hususunda, ebeveynlerin sıklıkla çocuklarına dair paylaştıkları görsellerin ve diğer kişisel verilerinin erişiminin daha kolay olduğu görülmektedir.

Her 4 ebeveynden birisinin, sosyal medya hesabını herkese açık özelliğinde kullandığı biliniyor. Yapılan paylaşımlar, kişinin kendisinin ve ailesinin hassasiyetlerini ortaya çıkarabilmektedir. Tanımadığımız kişilerin eline geçen hassasiyetler, kötü niyetle kullanıldığında risk taşıyan zaafllara dönüşmekte ve yaşamlara zarar verebilmektedir.

Ayrıca, sosyal medya ve kişisel verilerin korunması konusunda bu mecralarda paylaşılan bilgiler bireyin özeli olmasına rağmen, dijital ortama her gün eklenen yeni bilgiler ile özel hayatın mahremiyeti gün geçtikçe düşmektedir.

Sosyal medyada bıraktığımız dijital ayak izimizden yola çıkarak, algoritmalar okuduklarımız, izlediklerimiz, aramalarımız ve beğenilerimiz gibi eylemlerimiz ile bir profillemeye işlemi gerçekleştirebilir. Bu oluşturulan "profil" ile kişi hakkında daha fazla kişisel veriye ulaşılması da mümkündür.

Kısaca, kişisel verilerin korunması kanunu sosyal medyada paylaştığımız verilerimiz kendi rızamızı içerdiğinden, o veriler üzerinde çok büyük yaptırımlara sahip değildir. Bu konuda sorumluluk bizlere düşmektedir. Sosyal medyada kişisel verilerin korunması görevini dikkate almalı ve özel hayatımızı, mahremiyetimizi etkileyecek verileri paylaşmamaya özen göstermeliyiz.

AİLELERİ VE ÖĞRENCİLERİNİZİ BİLGİLENDİRİN!

- **Siber Zorbalık, bir birey ya da grubun bilgi ve iletişim teknolojilerini diğer bireylere zarar vermek amacıyla kötü niyetle ve tekrarlayan biçimde kullanmasıdır. Siber zorbalıkla karşılaştıklarında destek alabilecekleri yerler hakkında bilgilendirin. (Okul rehberlik servisi, çocuk şube, güvenli internet merkezi, ALO 141, ihbarweb.org.tr vb.)**
- **Akademik ve kişisel gelişimlerine katkı sunacak uygulamalar ve siteler hakkında bilgilendirin. (Btk Akademi vb)**
- **Öğrencilere toplumsal kurallara internet kullanırken de uyulması gerektiğini anlatın. Oyun oynarken hakaret etmemek, kendisine ya da başkasına ait bilgileri ve görselleri internet ortamında paylaşmamak, zorbalık yapmamak gibi.**
- **İnternet ortamlarda yapılan aktivitelere ve geçirilen zamana sınır konulmasının gerekliliği hakkında öğrencileri bilgilendirin. Sınır konulduğunda faydaları olduğunu, sınır konulmadığında ise bağımlılığa neden olabileceğini anlatın.**
- **Öğrencilerin etkileşimini ve paylaşımını arttıracak aktiviteler planlayın. Bu aktiviteler üzerine konuşun ve paylaşım yapmalarını sağlayın. Kendini ifade etmenin yarattığı duygusal rahatlamayı fark etmelerini sağlayın.**

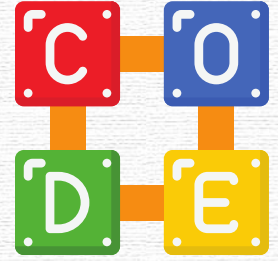
Öğrencileri, bedenlerini kullanabilecekleri spor ya da beceriler için cesaretlendirin. Aileleri bu konuda teşvik edin. Öğrencilerin bu tür hobi ve aktivitelerini okulda sergilemelerine fırsat verin ve diğer öğrencilerin de bu çalışmalara dahil olmasını sağlayın. Başarılarını kutlayın. Bu konuda ne hissettiklerini paylaşmalarını sağlayın.

"ÜRETİM ODAKLI TEKNOLOJİ" VE "TÜKETİM ODAKLI TEKNOLOJİ" HAKKINDA ÖĞRENCİLERİNİZİ BİLGİLENDİRİN.

Öğrencilere "üretim odaklı teknoloji" ve "tüketim odaklı teknoloji" kullanım biçimlerinin ne olduğunu anlatın.

Üretim odaklı teknoloji: Teknoloji kullanırken ürün ya da içerik üretme ve aktif olma şeklinde tanımlanmaktadır. Örneğin; kodlama, oyun yazma, animasyon yapma gibi...

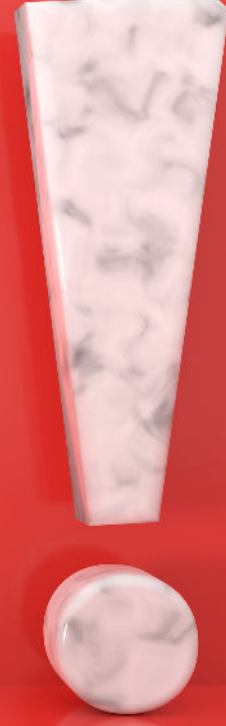
Tüketim odaklı teknoloji:

Teknoloji kullanırken bir şey üretmeme, var olan ürünleri pasif olarak tüketmeye maruz kalma şeklinde tanımlanmaktadır. Oyun oynama, internette sörf yapma, sosyal medya takibi tüketim odaklı teknoloji kullanımına örnek olarak verilebilir.

► Üretim odaklı teknoloji kullanan öğrencilerin yaptıkları çalışmalarını okulda arkadaşlarıyla paylaşmalarını sağlayın. Öğrencileri bu projeleriyle ulusal ve uluslararası turnuvalara katılmaları için destekleyin.

- **İnternetin bilinçsiz ve aşırı kullanımının geleceği düşünmeyi engellediğini, geleceğe yönelik hedef belirlemeyi zorlaştırdığını onlara anlatın.**
- **Ders çalışırken telefonunun yanlarında olmasının, sürekli bildirimlerin gelmesinin derse yoğunlaşmayı zorlaştırabildiğini ve bu sebeple çocukların akademik performansının düşebileceğini anlatın. Ekran karşısında çok uzun zaman geçirmenin zamanla; kilo alma, beden ve kaslarda gerileme ve vücudun hantallaşması dış görünüşe de olumsuz etkileri olduğunu anlatın.**
- **İnternetin bilinçsiz ve aşırı kullanımı, dikkat süresini azaltabilir, uzun süreli kullanımda ise dikkat eksikliği gibi kalıcı zararlar verebilir. Dikkat eksikliği derse odaklanmayı ve anlama becerisini olumsuz etkileyebilir, okul başarısını düşürür. Bu nedenle akıllı telefon, tablet ve bilgisayar gibi aletler üzerinde kontrolün sağlanması gerektiğini anlatın.**

**İnternet hayatımızı
kolaylaştırmak için vardır.
Zorlaştırmak, yalnızlaştırmak ya
da onsuz yaşayamamak için
değil...**

KAYNAKÇA

- **13 Ekim 2022 tarihinde**
https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_11/13161047_0RTAOKUL_OGRETMEN.pdf adresinden erişim sağlandı.
- **13 Ekim 2022 tarihinde**
https://artvinram.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/08/01/270385/dosyalar/2021_10/21090854_HER-KADEME-ICIN-BILINCLI-TEKNOLOJİ-KULLANIMI-OGRET MEN-BROSURU.pdf?CHK=9d738c3f5042e391b9b141a3ecf46a70 adresinden erişim sağlandı.